SLOVENSKÝ ŽIVNOSTENSKÝ ZVÄZ

ODBORNÉ STANOVISKO

SLOVENSKEJ ŽIVNOSTENSKEJ KOMORY
a
SLOVENSKÉHO ŽIVNOSTENSKÉHO ZVÄZU

k návrhu zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon v znení neskorších predpisov
parlamentná tlač č. 1434, IX, volebné obdobie NR SR

Predkladateľ	poslanec NR SR Marián Viskupič
Dátum doručenia	18. augusta 2026
Stanovisko SŽK a SŽZ	**ZÁSADNÝ NESÚHLAS – návrh v celom rozsahu neprijať**

Novela živnostenského zákona ohrozuje zdravie spotrebiteľov a príjemcov poskytovaných služieb v remeslách

Slovenská živnostenská komora a **Slovenský živnostenský zväz** v postavení profesijných organizácii reprezentujúcich a združujúcich živnostníkov, malých a stredných podnikateľov v remeslách a osobných službách **zásadne nesúhlasí s vypustením 11 remeselných živností** (*kamenárstvo; mäsiarstvo; výroba piva a sladu; výroba mliečnych výrobkov; výroba pekárskych a cukrárskych výrobkov; stolárstvo; podlahárstvo; pánske, dámske a detské kaderníctvo; pohostinská činnosť; manikúra; pedikúra)* **a ich preradením medzi voľné živnosti** ako aj s významným znížením doby odbornej praxe pri všetkých remeselných živnostiach a niektorých viazaných živnostiach.

Pri uvedených profesiách (živnostiach) odstraňuje vstupnú podmienku preukázania odbornej spôsobilosti na získanie živnostenského oprávnenia. Takáto zmena by umožnila vstup do profesie bez overenia vedomostí a praktických zručností potrebných na bezpečný výkon služby. Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti – najmä vek, spôsobilosť na právne úkony a bezúhonnosť – nenahrádzajú profesijnú kvalifikáciu.

Slovenská živnostenská komora a **Slovenský živnostenský zväz** svoje nesúhlasné stanovisko opiera o niekoľko hlavných argumentov:

1. Tvrdenie, že predmetné činnosti zvládne aj nevyučená osoba, pretože ľudia to v domácnosti bežne vykonávajú je metodologicky nesprávne. Činnosť vykonávaná výlučne pre osobnú potrebu a na vlastnú zodpovednosť nemožno porovnávať so sústavným poskytovaním služby neurčitému okruhu klientov, v mnohých prípadoch s rozdielnym zdravotným stavom. Poskytnutá služba, ktorá spôsobí zdravotnú ujmu, (môže mať okamžité aj dlhodobé následky) zhoršenie rizikového stavu, však nemožno napraviť tým, že sa príjemca služby k jeho poskytovateľovi nevráti, má možnosť uplatniť reklamáciu, resp. je predpoklad, že nekvalitného poskytovateľa služby vytlačí trh.
2. Porovnanie s počtom regulovaných živností v Českej republike je veľmi nepresné. Všetky navrhované remeselné živnosti, ktoré sú predmetom návrhu, sú českom živnostenskom

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA
Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
IČO: 36145581, DIČ: 2021425120

zákone remeselnými živnosťami. Česká komparácia preto navrhované preradenie týchto konkrétnych profesií medzi voľné živnosti **nepodporuje,** naopak, potvrdzuje zachovanie kvalifikačnej regulácie aj v porovnateľnom právnom prostredí. Podmienky odbornej spôsobilosti (vzdelanie a odborná prax) pri väčšine viazaných živností na Slovensku sú upravené v osobitných predpisoch. Ak je nutná zmena podmienok odbornej spôsobilosti, je nevyhnutné, aby táto zmena bola vykonaná v osobitnom predpise a až následne sa táto zmena premietne do prílohy (viazané živnosti) živnostenského zákona. Český živnostenský zákon má dve desiatky koncesovaných živnosti, čo je svojim obsahom povoľovací proces, od ktorého Slovensko dávno ustúpilo. Vznik živnostenského oprávnenia v SR je úplným ohlásením. Predložený návrh nebol konzultovaný s reprezentatívnymi stavovskými inštitúciami a zrejme ani s gestormi jednotlivých osobitných predpisov, svojim obsahom a rozsahom je totožný s návrhom, ktorý bol v roku 2025 Národnou radou Slovenskej republiky odmietnutý.

3. Návrh **nezohľadňuje** nový systém profesionalizácie vzdelávania a nový systém overovania vzdelávacích výstupov (OVV), ktorý je upravený v zákone č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých, vytvára systém prioritne profesijných kvalifikácii v remeselných činnostiach, akreditovaných vzdelávacích programov a overovania vzdelávacích výstupov. Súčasná právna úprava **umožňuje** objektívne overenie vedomosti, zručnosti a kompetencii podľa kvalifikačných a hodnotiacich štandardov. Aj bez vzdelania a praxe je možné pred autorizovanou inštitúciou si overiť vedomosti, zručnosti a kompetencie podľa kvalifikačných a hodnotiacich štandardov a následne získať doklad - osvedčenie o profesijnej kvalifikácii. Odstránenie kvalifikačnej podmienky pri tých istých profesiách by bolo vecne nekonzistentné s verejnou politikou zvyšovania kvality a overiteľnosti profesijných kompetencií. Systémové budovanie nového mechanizmu overovania kvality profesijnej kvalifikácie pre remeselné činnosti a súčasne pri vstupe do podnikania v tej istej činnosti odbornú spôsobilosť prestať vyžadovať je nelogické.

4. Deregulácia by vyslala nesprávny až nebezpečný signál žiakom, rodičom, školám, vzdelávacím inštitúciám, autorizovaným osobám a zamestnávateľom, že čas, náklady a úsilie vložené do teoretickej výučby a praktického výcviku nemajú pre samostatný výkon profesie regulačný význam, čím sa prirodzene oslabí motivácia na absolvovanie odborného vzdelávania a odbornej praxe. Dôjde k poklesu atraktivity príslušných odborov, oslabovanie ich postavenia v stredných odborných školách a ďalší úbytok kvalifikovaných remeselníkov. Takýto smer je v priamom rozpore so snahou štátu posilňovať odborné vzdelávanie, prepájať školy s praxou, duálne vzdelávanie a zvyšovať kvalitu remesiel. Poskytovanie služieb v remeslách osobami bez odbornej spôsobilosti spôsobí, že na trhu budú nekvalitné výrobky a služby od osôb, ktoré neovládajú správne technologické postupy čím môže dôjsť k ohrozeniu zdravia bezpečnosti príjemcov služieb. Zároveň by vytvorili nerovné konkurenčné podmienky medzi kvalifikovanými profesionálmi, ktorí investovali do vzdelania, vybavenia a bezpečných postupov, a osobami vstupujúcimi na trh bez overenej kompetencie

5. Pri poskytovaní osobných služieb (*manikúra, pedikúra, pánske, dámske a detské kaderníctvo*) sú manuálne činnosti vykonávané priamo na ľudskom tele. Pracuje sa s kožou a nechtami, ostrými a rotačnými nástrojmi a s postupmi, pri ktorých je nevyhnutné ovládať hygienu, dekontamináciu, bezpečné pracovné postupy, kontraindikácie a hranice kompetencií. Osobitný význam má odborná pripravenosť pri rizikových klientoch, napríklad pri diabete, neuropatiách, poruchách periférneho prekrvenia či poruchách hojenia, kožnými ochoreniami, vyšším vekom alebo liečbou ovplyvňujúcou krvácanie. U týchto osôb môže aj drobné poranenie alebo lokálna infekcia viesť k závažnejšiemu priebehu, potrebe zdravotnej starostlivosti a dlhodobým následkom. Odborná kvalifikácia preto predstavuje preventívnu bariéru ochrany verejného zdravia, nie formálnu administratívnu požiadavku.

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA
SŽK
Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
IČO: 36145581, DIČ: 2021425120

6. Pri poskytovaní služieb v potravinárstve (*mäsiarstvo, výroba piva a sladu, výroba mliečnych výrobkov, výroba pekárskych a cukrárskych výrobkov, pohostinská činnosť),* sa pracuje so živými organizmami a surovinami podliehajúcimi skaze, kde sa vyžaduje vzdelanie v oblasti potravinárskej chémie, mikrobiológie a hygienických noriem (HACCP). Ak by bolo umožnené chlieb, pečivo, zákusky, mliečne či mäsové výrobky, ako aj pivo vyrábať osobám, k spotrebiteľom by mohli sa dostávať zdravie ohrozujúce potraviny a to nielen k individuálnym bez nevyhnutnej kvalifikácie a praxe spotrebiteľom, ale aj do zariadení verejného stravovania, nemocníc, škôlok, škôl, cez reštaurácie až po domovy dôchodcov.

7. Odborná spôsobilosť je nástroj ochrany zdravia, neodbornosť ohrozuje zdravie spotrebiteľov, príjemcov poskytovaných služieb. **Slovenská živnostenská komora** a **Slovenský živnostenský zväz** uznáva legitímny cieľ znižovať zbytočnú administratívnu záťaž a uľahčiť dospelým zmenu povolania. Najsilnejším argumentom predkladateľa je, že formálne bariéry a dlhá prax môžu odrádzať od podnikania alebo vytvárať priestor na zneužívanie začínajúcich pracovníkov. Tento problém však neodôvodňuje úplné odstránenie odbornej spôsobilosti. Existujú miernejšie a bezpečnejšie riešenia, dostupnejšie akreditované vzdelávanie, uznávanie predchádzajúceho učenia, objektívne overenie vzdelávacích výstupov, kvalitná supervidovaná prax, transparentné skúšky a primerané alternatívne cesty ku kvalifikácii. Deregulovať administratívny postup možno; deregulovať odbornú pripravenosť pri remeslách a osobných službách (práca na ľudskom tele) nemožno bez zvýšenia rizika pre verejnosť, príjemcov služieb. Zrušenie požiadavky na preukázanie odbornej spôsobilosti preto nepovažujeme za odstránenie byrokracie, ale za oslabenie preventívneho mechanizmu ochrany klienta.

Záver:
Navrhované preradenie 11 remeselných živností medzi voľné živnosti a zmena podmienok odbornej spôsobilosti (zníženie rokov odbornej praxe) pri viazaných živnostiach oslabuje preventívnu ochranu klienta, príjemcu poskytovanej služby a vytvára neprimeraný rozdiel medzi rizikom poskytovaných služieb a požiadavkami na vstup do profesie. Trhová spätná väzba, zodpovednosť za škodu ani následná hygienická kontrola nemajú rovnaký ochranný účinok ako vstupné overenie profesijnej kvalifikácie.

Podľa **Slovenskej živnostenskej komory** a **Slovenské živnostenského zväzu** požiadavka na odbornosť nie je byrokracia, ale je to základ bezpečnej a profesionálnej služby. Preto zotrvávajú na **zásadnom nesúhlase** s návrhom zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon v znení neskorších predpisov (parlamentná tlač č. 1434) a sú pripravení poskytnúť odbornú súčinnosť pri hľadaní riešení, ktoré zjednodušia prístup ku kvalifikácii bez zníženia bezpečnostného štandardu.

Bratislava, 14. septembra 2026

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA
SŽK
Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
IČO: 36145581, DIČ: 2021425120

Oldřich HOLIŠ
predseda
Slovenská živnostenská komora

Stanislav ČIŽMÁRIK
prezident
Slovenský živnostenský zväz